
Grozījumi:

05.07.2001. likums / LV, 110 (2497), 20.07.2001. / Stājas spēkā 01.09.2001.
21.09.2006. likums / LV, 162 (3530), 11.10.2006. / Stājas spēkā 25.10.2006.
07.06.2007. likums / LV, 102 (3678), 27.06.2007. / Stājas spēkā 11.07.2007.
12.12.2008. likums / LV, 200 (3984), 23.12.2008. / Stājas spēkā 01.01.2009.
29.01.2009. likums / LV, 28 (4014), 19.02.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
12.06.2009. likums / LV, 97 (4083), 26.06.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
10.06.2010. likums / LV, 102 (4294), 30.06.2010. / Stājas spēkā 01.07.2010.
16.12.2010. likums / LV, 205 (4397), 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
15.12.2011. likums / LV, 202 (4600), 23.12.2011. / Stājas spēkā 01.01.2012.
19.04.2012. likums / LV, 69 (4672), 03.05.2012. / Stājas spēkā 17.05.2012.
15.11.2012. likums / LV, 190 (4793), 04.12.2012. / Stājas spēkā 01.01.2013.
23.04.2015. likums / LV, 91 (5409), 12.05.2015. / Stājas spēkā 15.05.2015.
22.12.2016. likums / LV, 5 (5832), 05.01.2017. / Stājas spēkā 06.01.2017.
22.06.2017. likums / LV, 132 (5959), 05.07.2017. / Stājas spēkā 06.07.2017.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Profesionālās izglītības likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā lietotie termini atbilst Izglītības likumā lietotajiem terminiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) arodizglītība — daļēja vidējās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt otrā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;

2) centralizēts eksāmens — pēc īpašas metodikas izveidots un pēc vienotas kārtības valsts mērogā organizēts eksāmens, lai novērtētu izglītojamo mācību sasniegumus profesionālās izglītības vai profesionālās kvalifikācijas ieguvei;

2¹) eksaminācijas centrs — Ministru kabineta noteiktajā kārtībā akreditēta komercsabiedrība vai biedrība, kura neīsteno izglītības programmas, bet kurā atbilstoši tās darbībai noteiktā preču ražošanas, sadales vai pakalpojumu jomā kārtojami eksāmeni profesionālās kvalifikācijas ieguvei šā likuma 6.panta trešajā un septītajā daļā paredzētajos gadījumos;

2²) kvalifikācijas prakse — attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas (profesionālo iemaņu un prasmju) apguves noslēdzošā daļa pirms valsts pārbaudījuma profesionālās kvalifikācijas iegūšanai;

2³) mācību prakse — attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas apguve izglītības iestādē vai ārpus tās, izņemot kvalifikācijas praksi;

2⁴) modulis — profesionālās kvalifikācijas sastāvdaļa, tā pamatā ir sasniedzamie mācīšanās rezultāti kā novērtējams un pierādāms zināšanu, prasmju un kompetenču kopums;

2⁵) moduļa programma — profesionālās izglītības programmas sastāvdaļa, kas ietver moduļa mērķus un uzdevumus, moduļa sasniedzamos rezultātus, moduļa saturu, satura apguves plānojumu, iegūtās izglītības vērtēšanas kritērijus un kārtību, kā arī programmas īstenošanai nepieciešamo metožu un līdzekļu uzskaitījumu;

2⁶) modulārā profesionālās izglītības programma — profesionālās izglītības programma, kuras profesionālo saturu atkarībā no izglītības programmai izvirzītā mērķa veido moduļu kopums un kuras apguves rezultātā var iegūt profesionālo kvalifikāciju;

3) praktikants — izglītojamais, kas saskaņā ar attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas apguvi atrodas mācību praksē iestādē, pie komersanta vai biedrībā;

4) profesija — fiziskās personas nodarbošanās veids preču ražošanas, sadales vai pakalpojumu sfērā, arī izglītībā, kultūrā un mākslā, kam nepieciešama noteikta sagatavotība (izglītība);

5) profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt ceturta vai piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;

6) profesionālā pamatizglītība — pamata pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt pirmā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;

7) profesionālā pieredze — iepriekšēja darbošanās attiecīgajā profesijā Latvijas Republikā, kā arī ārvalstī;

8) profesionālā vidējā izglītība — vidējās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt trešā līmeņa profesionālo kvalifikāciju;

8¹) profesionālā kompetence — profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo zināšanu, prasmju un atbildības kopums noteiktā darba situācijā;

9) profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt noteiktai sarežģītības un atbildības pakāpei atbilstošu darbu;

10) pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledžas izglītība) — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni;

11) otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība — augstākās pakāpes profesionālā izglītība, kas dod iespēju iegūt piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni;

12) profesionālā tālākizglītība — profesionālās izglītības īpašs veids, kas pieaugušajiem ar iepriekšēju izglītību un profesionālo pieredzi dod iespēju iegūt noteikta līmeņa profesionālo kvalifikāciju;

13) profesionālā pilnveide — profesionālās izglītības īpašs veids, kas personām neatkarīgi no vecuma un iepriekšējās izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dod iespēju apgūt darba tirgus prasībām atbilstošas sistematizētas profesionālās zināšanas un prasmes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006., 10.06.2010., 23.04.2015. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

2.pants. Likuma mērķis un uzdevumi

(1) Šā likuma mērķis ir nodrošināt valsts profesionālās izglītības politikas īstenošanu un profesionālās izglītības sistēmas darbību, vadību un attīstību.

(2) Likuma uzdevumi ir šādi:

- 1) nodrošināt iespēju iegūt vispārējās zināšanas un prasmes, kā arī profesionālo kvalifikāciju;
- 2) noteikt profesionālās izglītības pakāpes, profesionālās kvalifikācijas līmeņus un attiecīgās profesionālās kvalifikācijas ieguvei nepieciešamo izglītību;
- 3) noteikt profesionālajā izglītībā un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanā iesaistīto personu kompetenci;
- 4) nodrošināt Latvijas profesionālās izglītības un profesionālās kvalifikācijas salīdzināmību ar ārvalstīs iegūstamo profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju, radot iespējas izglītojamajiem turpināt izglītību ārvalstīs un konkurēt starptautiskajā darba tirgū.

3.pants. Likuma darbība

(1) Likums reglamentē profesionālās pamatizglītības, profesionālās vidējās izglītības un profesionālās tālākizglītības īstenošanu un atbilstošas profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu.

(2) Pirmā un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības īstenošanu un atbilstošas profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu reglamentē Augstskolu likums un citi normatīvie akti.

(21.09.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

4.pants. Profesionālās izglītības pakāpes

(1) Latvijas izglītības sistēmā ir noteiktas šādas profesionālās izglītības pakāpes:

- 1) profesionālā pamatizglītība;
- 2) profesionālā vidējā izglītība;
- 3) profesionālā augstākā izglītība.

(2) Profesionālā augstākā izglītība iedalāma šādi:

- 1) pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledžas izglītība);
- 2) otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2001.)

5.pants. Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi ir šādi:

- 1) pirmais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt vienkāršus uzdevumus noteiktā praktiskās darbības sfērā (atbilst otrajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim);
- 2) otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju patstāvīgi veikt kvalificētu izpildītāja darbu (atbilst trešajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim);
- 3) trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis — paaugstināta teorētiskā sagatavotība un profesionālā meistarība, kas dod iespēju veikt noteiktus izpildītāja pienākumus, kuros ietilpst arī izpildāmā darba plānošana un organizēšana (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim);
- 4) ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis — teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, kā arī organizēt un vadīt citu speciālistu darbu (atbilst piektajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim);
- 5) piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis — noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē (atbilst sestajam un septītajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim).

6.pants. Profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšie dokumenti

(1) Par akreditētas profesionālās izglītības programmas apguvi tiek izsniegti šādi valsts atzīti profesionālās izglītības dokumenti:

- 1) apliecība par profesionālo pamatzglītību;
- 2) atestāts par arodizglītību;
- 3) diploms par profesionālo vidējo izglītību;
- 4) diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

(2) Valsts atzīts profesionālās izglītības dokuments apliecina noteiktas profesionālās izglītības un profesionālās kvalifikācijas ieguvu. Valsts atzītu profesionālās izglītības dokumentu izsniedz izglītojamajam, kurš apguvis akreditētu profesionālās izglītības programmu un nokārtojis profesionālās kvalifikācijas un citus valsts profesionālās izglītības standartā noteiktos noslēguma pārbaudījumus.

(3) Profesionālās kvalifikācijas apliecība apliecina noteiktas profesionālās kvalifikācijas ieguvu. Profesionālās kvalifikācijas apliecību izsniedz izglītojamajam, kurš nokārtojis profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un izpildījis vienu no šādiem nosacījumiem:

- 1) apguvis akreditētu profesionālās tālākizglītības programmu;
- 2) pilnībā vai daļēji apguvis akreditētu profesionālās izglītības programmu;
- 3) apguvis attiecīgu profesionālās izglītības programmu pašizglītības formā.

(4) Izglītojamajam, kas daļēji apguvis akreditētu izglītības programmu un nav nokārtojis kvalifikācijas eksāmenus, izglītības iestāde Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniedz dokumentu par attiecīgās profesionālās izglītības programmas daļas apguvi.

(5) Izglītojamajam, kurš apguvis profesionālās pilnveides izglītības programmu, tiek izsniegta apliecība par profesionālās pilnveides izglītības ieguvu.

(6) Izglītojamajam, kurš apguvis profesionālās ievirzes izglītības programmu, tiek izsniegta apliecība par profesionālās ievirzes izglītības ieguvu.

(7) Personai, kura apguvusi profesionālo kompetenci ārpus formālās izglītības sistēmas un kuras profesionālā kompetence novērtēta šajā likumā noteiktajā kārtībā un atzīta par atbilstošu pirmā, otrā vai trešā profesionālās kvalifikācijas līmeņa profesionālajai kompetencei, tiek izsniegta profesionālās kvalifikācijas apliecība.

(8) Valsts atzītos profesionālo izglītību apliecināšos dokumentos un profesionālo kvalifikāciju apliecināšos dokumentos norāda arī Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni.

(9) Izglītojamajam, kas apguvis akreditētas modulārās profesionālās izglītības programmas moduli vai vairākus moduljus, kuri ir atpazīstami darba tirgū un identificējami kā novērtējamu zināšanu, prasmju un kompetenču kopums, bet neapliecina profesionālās kvalifikācijas iegūšanu, izglītības iestāde izsniedz apliecību par attiecīgā moduļa vai attiecīgo moduļu apguvi, kurā norāda izglītības iestādes nosaukumu, izglītojamā vārdu, uzvārdu un personas kodu, akreditētās izglītības programmas kodu un nosaukumu, apgūto moduļu nosaukumus, sasniegtos rezultātus un vērtējumu, apguves laiku, izglītības iestādes vadītāja vārdu un uzvārdu, izsniegtās apliecības numuru un izsniegšanas datumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 10.06.2010., 23.04.2015. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

Profesionālās izglītības organizācija

7.pants. Ministru kabineta kompetence

Ministru kabinets:

1) *(izslēgts ar 21.09.2006. likumu);*

2) nosaka profesijas standarta, profesionālās kvalifikācijas prasību (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu) un nozares kvalifikāciju struktūras izstrādes kārtību, kā arī institūciju, kas izstrādā un aktualizē nozares kvalifikāciju struktūru;

2¹) nosaka obligāti piemērojamo profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību, ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu, sarakstu un tajā iekļauto profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību publiskošanas kārtību;

3) *(izslēgts ar 05.07.2001. likumu);*

4) nosaka mācību prakses un kvalifikācijas prakses organizācijas kārtību;

5) nosaka valsts atzītu profesionālās kvalifikācijas dokumentu formu, izsniegšanas kritērijus un kārtību, kā arī profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītību apliecinājošu dokumentu formu, to izgatavošanas un izsniegšanas kārtību;

6) *(izslēgts ar 05.07.2001. likumu);*

7) nosaka kārtību, kādā akreditējami eksaminācijas centri, kuros kārojami centralizētie profesionālās kvalifikācijas eksāmeni;

8) *(izslēgts ar 23.04.2015. likumu);*

9) nosaka profesionālās izglītības iestāžu pedagoģiskā procesa un eksaminācijas centru profesionālās kvalifikācijas ieguves organizēšanai obligāti nepieciešamo dokumentāciju;

10) nosaka centralizēto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises kārtību;

11) nosaka kritērijus un kārtību, kādā tiek piešķirts un anulēts profesionālās izglītības kompetences centra statuss;

12) nosaka kārtību, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību izglītības iestādēs, kurās īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas;

13) nosaka profesionālās izglītības iestāžu un eksaminācijas centru valsts pārvaldes uzdevuma — ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana — ietvaros sniegto maksas pakalpojumu cenrādi;

14) nosaka kārtību, kādā tiek izveidotas un darbojas nozaru ekspertu padomes;

15) nosaka darba vidē balstītu mācību organizēšanas un īstenošanas kārtību;

16) veic citas šajā likumā un Izglītības likumā noteiktās ar profesionālo izglītību saistītās funkcijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006., 16.12.2010., 19.04.2012., 23.04.2015. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

8.pants. Izglītības un zinātnes ministrijas kompetence

Izglītības un zinātnes ministrija:

1) (izslēgts ar 21.09.2006. likumu);

2) (izslēgts ar 21.09.2006. likumu);

3) (izslēgts ar 21.09.2006. likumu);

4) izstrādā priekšlikumus un noteiktā kārtībā iesniedz pieprasījumu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai, finansē savā padotībā esošās profesionālās izglītības iestādes un profesionālās izglītības atbalsta iestādes no šim nolūkam piešķirtajiem līdzekļiem;

5) izstrādā mācību prakses organizācijas noteikumu un citu normatīvo aktu projektus profesionālajā izglītībā;

6) organizē profesionālās orientācijas un karjeras izglītības ieviešanu izglītībā;

6¹) nodrošina ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenču atzīšanu;

7) (izslēgts ar 21.09.2006. likumu);

8) apstiprina Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo valsts profesionālās izglītības iestāžu nolikumus;

9) veic citas šajā likumā un Izglītības likumā noteiktās ar profesionālo izglītību saistītās funkcijas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006. un 10.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

9.pants. Citu ministriju kompetence

(1) Citas ministrijas:

1) izstrādā priekšlikumus un noteiktā kārtībā iesniedz pieprasījumu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai, finansē savā padotībā esošās profesionālās izglītības iestādes un profesionālās izglītības atbalsta iestādes no šim nolūkam piešķirtajiem līdzekļiem;

2) sadarbojas ar Izglītības un zinātnes ministriju profesiju standartu izstrādes un aktualizācijas, profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanas un citos ar profesionālo izglītību saistītos jautājumos;

3) sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, citām valsts institūcijām un pašvaldībām organizē savā padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu pedagogu tālākizglītību;

4) piedalās valsts, pašvaldību, arodbiedrību, darba devēju un citu biedrību vai nodibinājumu, un sadarbību veicinošo institūciju darbā;

5) organizē pieaugušo profesionālo tālākizglītību un profesionālo pilnveidi, kā arī bezdarbnieku pārkvalifikāciju un apmācību;

6) veic citas šajā likumā un Izglītības likumā noteiktās ar profesionālo izglītību saistītās funkcijas.

(2) Attiecībā uz Aizsardzības ministrijas padotībā esošajām valsts profesionālās izglītības iestādēm šajā pantā noteikto Aizsardzības ministrijas kompetenci var īstenot Nacionālie bruņotie spēki atbilstoši to darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(3) Attiecībā uz Iekšlietu ministrijas padotībā esošajām valsts profesionālās izglītības iestādēm šajā pantā noteikto Iekšlietu ministrijas kompetenci var īstenot Valsts policija, Valsts robežsardze un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests atbilstoši to darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. un 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

10.pants. Pašvaldību kompetence

(1) Pašvaldības piedalās profesionālās izglītības īstenošanā, sekmē komercdarbības attīstību savā teritorijā, sadarbojas ar darba devēju organizācijām, piedalās to jautājumu risināšanā, kas saistīti ar prakses vietu nodrošināšanu izglītojamajiem attiecīgās pašvaldības teritorijā.

(2) Pašvaldību kompetenci profesionālās izglītības īstenošanā nosaka šis likums, Izglītības likums un citi normatīvie akti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

10.¹pants. Profesionālās izglītības administrācija

(Izslēgts ar 12.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

11.pants. Profesionālās izglītības atbalsta iestādes

(1) Lai nodrošinātu pētniecisko, informatīvo, metodisko un citāda veida intelektuālo atbalstu izglītojamajiem, izglītojamo vecākiem, pedagogiem, izglītības iestādēm un profesionālajām organizācijām, tiek veidotas profesionālās izglītības atbalsta iestādes.

(2) Profesionālās izglītības atbalsta iestādes:

- 1) sniedz organizatorisku un metodisku palīdzību profesiju standartu izstrādē, izglītības programmu izstrādē un īstenošanā, profesionālās orientācijas un citos ar profesionālo izglītību saistītos jautājumos;
- 2) organizē mācību līdzekļu izstrādi;
- 3) organizē pedagogu tālākizglītību;
- 4) piedalās darba tirgus un citos ar profesionālo izglītību saistītos pētījumos.

(3) Profesionālās izglītības valsts atbalsta iestādes dibina, reorganizē un likvidē Ministru kabinets pēc Izglītības un zinātnes ministrijas vai citas ministrijas ierosinājuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2001.)

12.pants. Nozaru ekspertu padomju, arodbiedrību un citu biedrību vai nodibinājumu kompetence

(1) Nozaru ekspertu padomju darbības mērķis ir sekmēt attiecīgās nozares profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu, veicinot valsts un pašvaldību, nozares darba devēju un to apvienību, arodbiedrību un speciālistu sadarbību cilvēkresursu attīstības jautājumos un profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām.

(2) Nozaru ekspertu padomes:

- 1) sniedz priekšlikumus par nozarēm nepieciešamo izglītojamo skaitu profesionālās izglītības iestādēs;
- 2) piedalās profesionālās izglītības iestāžu tīkla attīstības un profesionālās izglītības programmu plānošanā;
- 3) piedalās nozares kvalifikāciju struktūras izveidē, saskaņojot to ar darba tirgus prasībām, un sniedz priekšlikumus par attiecīgajai nozarei nepieciešamām profesijām un atbilstošām specializācijām;
- 4) izvērtē un sniedz atzinumu par profesiju standartiem un izstrādā priekšlikumus par profesionālās kvalifikācijas prasībām, deleģē nozares ekspertus profesiju standartu, profesionālās kvalifikācijas prasību, profesionālās izglītības programmu satura un profesionālās kvalifikācijas pārbaudījumu satura izstrādei;
- 5) deleģē nozares ekspertus dalībai profesionālās izglītības iestāžu, eksaminācijas centru un profesionālās izglītības programmu licencēšanā un akreditācijā un profesionālās kvalifikācijas eksāmenos, sniedz atzinumus lēmumu pieņemšanai par profesionālās izglītības programmu licencēšanu un akreditāciju;
- 6) koordinē un veicina komersantu sadarbību ar profesionālās izglītības iestādēm izglītības programmu īstenošanas jautājumos, tai skaitā darba vidē balstītu mācību atbalstīšanā, mācību un kvalifikācijas prakses organizēšanā;
- 7) risina jautājumus, kas saistās ar nodarbinātību, pieprasījumu un piedāvājumu attiecīgās nozares darba tirgū.

(3) Nozaru ekspertu padomēm ir tiesības ierosināt izmaiņas profesionālās izglītības iestāžu darbībā.

(4) Nozaru ekspertu padomju sastāvā var iesaistīt nozaru nevalstisko organizāciju (tai skaitā darba devēju, darbinieku un nozaru profesionālo nevalstisko organizāciju), kā arī publisko personu (tai skaitā valsts institūciju, pašvaldību un augstskolu) pārstāvjus un citus nozares ekspertus.

(5) Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības nozares ekspertu padomes darbību koordinē Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome. Citu nozaru ekspertu padomju darbību koordinē Latvijas Darba devēju konfederācija. Kārtību, kādā tiek koordinēta nozaru ekspertu padomju darbība, nosaka Ministru kabinets.

(6) Arodbiedrības un citas biedrības vai nodibinājumi savas kompetences ietvaros veicina profesionālās izglītības attīstību.

(7) Šā panta noteikumi neattiecas uz valsts aizsardzības jomu.

(8) Šā panta noteikumi par nozaru ekspertu padomju kompetenci piemērojami tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē Valsts policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Valsts robežsardzes darbību.

(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

13.pants.

(Izslēgts ar 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

III nodaļa Profesionālās izglītības iestādes

14.pants. Profesionālās izglītības iestāžu dibināšanas, reorganizēšanas un likvidācijas kārtība

(1) Valsts profesionālās izglītības iestādes dibina, reorganizē un likvidē Ministru kabinets pēc Izglītības un zinātnes ministrijas vai citas ministrijas ierosinājuma.

(2) Pašvaldību profesionālās izglītības iestādes dibina, reorganizē un likvidē attiecīgo pašvaldību domes, saskaņojot ar Izglītības un zinātnes ministriju.

(3) Privātās profesionālās izglītības iestādes dibina, reorganizē un likvidē juridiskās un fiziskās personas. Valsts un pašvaldības var piedalīties privāto izglītības iestāžu dibināšanā.

(3¹) Par profesionālās izglītības iestādes likvidāciju vai reorganizāciju attiecīgās institūcijas un personas informējamas ne vēlāk kā sešus mēnešus iepriekš.

(4) Profesionālās izglītības iestāžu reģistrācijas kārtību nosaka Izglītības likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.06.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

15.pants. Profesionālās izglītības iestādes statuss un tās darbība

(1) Profesionālās izglītības iestādes darbības tiesiskais pamats ir šis likums, Izglītības likums, citi normatīvie akti un attiecīgās profesionālās izglītības iestādes nolikums. Profesionālās izglītības iestādes nolikumu apstiprina tās dibinātājs.

(1¹) Profesionālās izglītības iestādēm atkarībā no tā, kas ir to dibinātāji, ir šāds juridiskais statuss:

1) valsts dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm - valsts tiešās pārvaldes iestādes statuss vai valsts kapitālsabiedrības statuss;

2) pašvaldību dibinātajām profesionālās izglītības iestādēm - pastarpinātās pārvaldes iestādes statuss;

3) citu personu dibinātās profesionālās izglītības iestādes ir komercsabiedrības, biedrības vai nodibinājumi, kas darbojas saskaņā ar Komerclikumu vai Biedrību un nodibinājumu likumu, ciktāl tas nav pretrunā ar šo likumu.

(2) Profesionālās izglītības iestādes pamatuzdevums ir profesionālās izglītības programmu īstenošana.

(2¹) Profesionālās izglītības iestādei, kura īsteno profesionālās vidējās izglītības programmas, kas dod iespēju iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, ir tiesības papildus veikt reģionālā vai nozares metodiskā centra, pedagogu tālākizglītības centra un ārpus formālās izglītības sistēmas iegūtās profesionālās kompetences novērtēšanas funkcijas.

(3) Profesionālās izglītības iestāde atbilstoši Izglītības likumam un citu likumu un normatīvo aktu noteikumiem ir tiesīga patstāvīgi veikt saimniecisko un citāda veida darbību, ja tas netraucē izglītības programmu īstenošanu un ir paredzēts izglītības iestādes nolikumā.

(4) Ja izglītības un zinātnes ministrs konstatē valsts profesionālās izglītības iestādes, izņemot koledžas, nolikuma vai tās darbības neatbilstību likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, viņš var apturēt nolikuma darbību līdz attiecīgu grozījumu izdarīšanai vai nepilnību novēršanai viņa norādītajā termiņā.

(5) Ja izglītības un zinātnes ministrs konstatē pašvaldības vai privātās izglītības iestādes, izņemot koledžas, nolikuma vai tās darbības neatbilstību likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, viņš var ierosināt iestādes dibinātājam apturēt iestādes nolikuma darbību līdz attiecīgu grozījumu izdarīšanai vai nepilnību novēršanai viņa norādītajā laikā.

(6) Ja izglītības un zinātnes ministra norādītajā laikā izglītības iestāde nav izdarījusi attiecīgos grozījumus nolikumā vai nav novērsusi norādītās nepilnības, ministrs ir tiesīgs uz laiku apturēt izglītības iestādes darbību vai atsaukt izglītības iestādes reģistrācijas apliecību, izslēdzot šo izglītības iestādi no Izglītības iestāžu reģistra.

(7) Lēmumu par profesionālās izglītības iestāžu un eksaminācijas centru akreditāciju pieņem sešu mēnešu laikā no attiecīga iesnieguma iesniegšanas dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006., 12.06.2009., 16.12.2010. un 19.04.2012. likumu, kas stājas spēkā 17.05.2012.)

15.¹ pants. Profesionālās izglītības kompetences centrs

(1) Profesionālās izglītības iestāde, kura īsteno profesionālās vidējās izglītības programmas, kas dod iespēju iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, un papildus veic reģionālā vai nozares metodiskā centra, pedagogu tālākizglītības centra un ārpus formālās izglītības sistēmas iegūtās profesionālās kompetences novērtēšanas funkcijas, atbilstoši Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem ir tiesīga iegūt profesionālās izglītības kompetences centra statusu.

(1¹) Profesionālās izglītības iestāde, kura īsteno tikai mākslas, mūzikas vai dejas profesionālās vidējās izglītības programmas, kas dod iespēju iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, un papildus veic reģionālā vai nozares metodiskā centra, pedagogu tālākizglītības centra un ārpus formālās izglītības sistēmas iegūtās profesionālās kompetences novērtēšanas funkcijas, ir tiesīga iegūt profesionālās izglītības kompetences centra statusu mākslas, mūzikas vai dejas jomā, ja tā atbilst kritērijiem, kādus Ministru kabinets noteicis attiecīgā statusa noteikšanai.

(2) Profesionālās izglītības iestāde, kura vēlas iegūt profesionālās izglītības kompetences centra statusu, iesniedz par to iesniegumu Izglītības un zinātnes ministrijai. Iesniegumu profesionālās izglītības kompetences centra statusa iegūšanai mākslas, mūzikas vai dejas jomā profesionālās izglītības iestāde iesniedz Kultūras ministrijai. Iesniegumam pievieno dokumentus, kas apliecina izglītības iestādes atbilstību šā panta pirmajā vai 1.1 daļā minētajiem Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem.

(3) Izglītības un zinātnes ministrija vai Kultūras ministrija triju mēnešu laikā no šā panta otrajā daļā minētā iesnieguma saņemšanas dienas izskata to un iesniedz Ministru kabinetam priekšlikumu par profesionālās izglītības kompetences centra statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt.

(4) Ministru kabinets lēmumu par profesionālās izglītības kompetences centra statusa piešķiršanu, atteikumu to piešķirt vai šā statusa anulēšanu pieņem mēneša laikā no Izglītības un zinātnes ministrijas vai Kultūras ministrijas priekšlikuma saņemšanas dienas. Lēmuma par profesionālās izglītības kompetences centra statusa anulēšanu pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(16.12.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.04.2012. un 23.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

16.pants. Profesionālās izglītības iestādes nosaukums

(1) Atbilstoši profesionālās izglītības iestādē iegūstamajai izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai ir šādas izglītības

iestādes:

- 1) profesionālā pamatskola (izglītības iestāde, kura īsteno profesionālās pamatizglītības programmas, kas dod iespēju iegūt pirmo profesionālās kvalifikācijas līmeni);
- 2) arodskola (izglītības iestāde, kura īsteno arodizglītības programmas, kas dod iespēju iegūt otro profesionālās kvalifikācijas līmeni);
- 3) profesionālā vidusskola (izglītības iestāde, kura īsteno profesionālās vidējās izglītības programmas, kas dod iespēju iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni);
- 4) tehnikums (izglītības iestāde, kura īsteno profesionālās vidējās izglītības programmas, kas dod iespēju iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, un kurai ir piešķirts profesionālās izglītības kompetences centra statuss);
- 5) koledža (izglītības iestāde, kura īsteno pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas izglītības) programmas un dod iespēju iegūt ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni).

(1¹) *(Izslēgta ar 19.04.2012. likumu)*

(2) Profesionālās izglītības iestādes nosaukumā papildus šā panta pirmajā daļā minētajam nosaukumam var ietvert norādi uz izglītības programmas raksturojumu.

(2¹) Profesionālās izglītības iestādes nosaukumā norādi uz izglītības veidu var aizstāt ar norādi uz izglītības programmas raksturojumu.

(3) Profesionālās izglītības iestāde ir tiesīga īstenot dažādu izglītības pakāpju profesionālās izglītības programmas. Izglītības iestādes nosaukumu nosaka atbilstoši augstākajai attiecīgajā izglītības iestādē īstenojamai izglītības pakāpei, ja attiecīgo izglītības programmu īpatsvars nav mazāks par 30 procentiem.

(4) Profesionālās vidējās izglītības un arodizglītības programmas var īstenot arī koledžās.

(5) Šā panta pirmās daļas 4.punkts neattiecas uz Kultūras ministrijas padotībā esošajām profesionālās izglītības iestādēm un izglītības iestādēm, kuras īsteno pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas izglītības) programmas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006., 16.12.2010. un 19.04.2012. likumu, kas stājas spēkā 17.05.2012.)

17.pants. Profesionālās izglītības iestādes nolikums

Profesionālās izglītības iestādes nolikumā norāda:

- 1) izglītības iestādes nosaukumu, tās juridisko adresi;
- 2) izglītības iestādes dibinātāju, iestādes juridisko statusu;
- 3) izglītības iestādes darbības mērķus, pamatvirzienus un uzdevumus;
- 4) izglītības iestādē īstenojamās izglītības programmas;
- 5) izglītības procesa organizāciju;
- 6) pedagogu un citu darbinieku tiesības un pienākumus;
- 7) izglītojamo tiesības un pienākumus;
- 7¹) izglītības iestādes pārvaldes institūcijas un padomdevējas institūcijas;
- 8) izglītības iestādes pašpārvaldes izveidošanas kārtību, tās kompetenci;

9) izglītības iestādes iekšējo kārtību reglamentējošo dokumentu pieņemšanas kārtību;

10) izglītības iestādes saimniecisko darbību;

11) izglītības iestādes finansējuma avotus un kārtību;

12) izglītības iestādes reorganizācijas un likvidācijas kārtību;

13) izglītības iestādes nolikuma un tā grozījumu pieņemšanas kārtību;

14) citus būtiskus noteikumus, kas nav pretrunā ar šo likumu, Izglītības likumu un citiem normatīvajiem aktiem.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

17.¹ pants. Profesionālās izglītības iestādes konvents

(1) Valsts un pašvaldību profesionālās izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas, izveido koleģiālu padomdevēju institūciju — konventu, kura mērķis ir veicināt profesionālās izglītības iestādes attīstību atbilstoši darba tirgus prasībām.

(2) Konventu izveido un tā nolikumu izdod profesionālās izglītības iestādes vadītājs, nosakot konventa funkcijas, uzdevumus, sastāvu un darba organizāciju.

(3) Konventa sastāvā ir pieci līdz septiņi padomnieki. Konventa sastāvā iekļauj profesionālās izglītības iestādes vadītāju, tās ministrijas pārstāvi, kuras padotībā ir profesionālās izglītības iestāde, un attiecīgās pašvaldības, kā arī darba devēju un to apvienību pārstāvjus. Konventa sastāvā var iekļaut attiecīgā plānošanas reģiona pārstāvi. Konventa priekšsēdētājs ir darba devēju vai attiecīgās pašvaldības pārstāvis.

(4) Konventa lēmumiem ir ieteikuma raksturs.

(5) Konvents:

1) sniedz priekšlikumus profesionālās izglītības iestādes vadītājam attīstības stratēģijas jautājumos un profesionālās izglītības plānošanas dokumentu izstrādē;

2) piedalās profesionālās izglītības iestādes pedagoģisko darbinieku (administrācijas) atlases un novērtēšanas procesā;

3) sniedz priekšlikumus par profesionālās izglītības iestādes izstrādāto profesionālās izglītības programmu pirms tās iesniegšanas licences saņemšanai;

4) veicina profesionālās izglītības iestādes sadarbību ar reģiona komersantiem mācību prakses un darba vidē balstītu mācību organizēšanā.

(6) Šā panta noteikumi attiecas tikai uz tām profesionālās izglītības iestādēm mākslas, mūzikas vai dejas jomā, kuras ieguvušas profesionālās izglītības kompetences centra statusu.

(7) Uz Iekšlietu ministrijas padotībā esošām profesionālās izglītības iestādēm šā panta noteikumi attiecas tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē Valsts policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Valsts robezsardzes darbību.

(8) Šā panta noteikumi neattiecas uz Aizsardzības ministrijas padotībā esošām profesionālās izglītības iestādēm.
(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

IV nodaļa Profesionālās izglītības iestādes pedagogi un izglītojamie

18.pants. Tiesības strādāt par pedagogu profesionālās izglītības iestādē

Tiesības strādāt par pedagogu profesionālās izglītības iestādē ir personai, kurai ir atbilstoša profesionālā izglītība (kvalifikācija) un pedagoģiskā izglītība vai kurai ir atbilstoša profesionālā izglītība (kvalifikācija) un kura apgūst pedagoģisko izglītību, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām profesionālās izglītības iestādes pedagoga profesionālās kvalifikācijas prasībām.

19.pants. Profesionālās izglītības iestādes pedagoga profesionālā kvalifikācija

Profesionālās izglītības iestādes pedagoga profesionālo kvalifikāciju apliecina valsts atzīti dokumenti par atbilstošu profesionālo izglītību (kvalifikāciju) un pedagoģisko izglītību.

20.pants. Profesionālās izglītības iestādes pedagoga darba samaksa

(1) Profesionālās izglītības iestādes pedagoga darba samaksu nosaka atbilstoši profesionālajai pieredzei, viņa profesionālajai kvalifikācijai un darba slodzei.

(2) *(Izslēgta ar 05.07.2001. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2001.)

21.pants. Izglītojamo attiecības ar obligāto militāro dienestu

(Izslēgts ar 07.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2007.)

V nodaļa Profesionālās izglītības saturs

22.pants. Profesionālās izglītības saturu reglamentējošie pamatdokumenti

Profesionālās izglītības saturu reglamentējošie pamatdokumenti ir šādi:

1) valsts profesionālās izglītības standarts;

2) profesijas standarts vai profesionālās kvalifikācijas prasības, ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu, ko saskaņo ar Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomi;

3) nozares kvalifikāciju struktūras apraksts, kuru izstrādā un aktualizē Ministru kabineta noteikta institūcija, saskaņojot ar nozares ekspertu padomi un Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomi;

4) profesionālās izglītības programma.

(23.04.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

23.pants. Valsts profesionālās izglītības standarti

(1) Likumā noteiktie valsts profesionālās izglītības standarti — valsts arodizglītības standarts, valsts profesionālās vidējās izglītības standarts un valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarts — atbilstoši izglītības pakāpei nosaka:

1) izglītības programmu stratēģiskos mērķus;

2) obligāto izglītības saturu;

3) iegūtās izglītības vērtēšanas pamatprincipus un kārtību.

(2) Valsts profesionālās izglītības standartus izstrādā Izglītības un zinātnes ministrija, un tos apstiprina Ministru

kabinets.

24.pants. Profesijas standarts

Profesijas standarts nosaka profesijai atbilstošos profesionālās darbības pamatuzdevumus un pienākumus, profesionālās kvalifikācijas prasības, to izpildei nepieciešamās vispārējās un profesionālās zināšanas, prasmes, attieksmes un kompetences. Attiecīgās profesijas saistītajām profesijām un specializācijām nav nepieciešams izstrādāt atsevišķu profesijas standartu, bet izstrādā un saskaņo profesionālās kvalifikācijas prasības.

(23.04.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

24.¹ pants. Profesionālās kvalifikācijas prasības

Profesionālās kvalifikācijas prasības nosaka zināšanas, prasmes, attieksmes, profesionālās kompetences, kas nepieciešamas darba uzdevumu veikšanai attiecīgās nozares saistītajās profesijās un specializācijās.

(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

24.² pants. Nozares kvalifikāciju struktūra

Nozares kvalifikāciju struktūra ir nozares profesiju vispārīgs raksturojums, kā arī nozares profesijās ietilpstošo specializāciju un saistīto profesiju pārskats, kurā norādīti profesionālās kvalifikācijas līmeņi profesijām un specializācijām.

(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

25.pants. Profesionālās izglītības programma

(1) Profesionālās izglītības programma ir profesionālo izglītību reglamentējošs dokuments, kas atbilstoši attiecīgās izglītības pakāpes valsts profesionālās izglītības standartam un profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu) nosaka:

- 1) profesionālās izglītības programmas mērķi un sasniedzamos rezultātus;
- 2) profesionālās izglītības programmas saturu;
- 3) profesionālās izglītības programmas īstenošanas plānu;
- 4) prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību;
- 5) profesionālās izglītības programmas līmeni Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā;
- 6) profesionālās izglītības programmas īstenošanai nepieciešamo personālu, finanšu un materiālos līdzekļus.

(2) Profesionālās izglītības programmu izstrādā izglītības iestāde, saskaņojot ar tās dibinātāju.

(23.04.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

26.pants. Profesionālās izglītības programmu veidi

(1) Profesionālās izglītības programmas atkarībā no iegūstamās izglītības iedalāmas šādi:

- 1) profesionālās pamatizglītības programmas;
- 2) arodizglītības programmas;
- 3) profesionālās vidējās izglītības programmas;
- 4) pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas izglītības) programmas;

- 5) profesionālās tālākizglītības programmas;
- 6) profesionālās pilnveides izglītības programmas;
- 7) profesionālās ievirzes izglītības programmas.

(2) Profesionālajā pamatizglītībā, arodizglītībā, profesionālajā vidējā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā var īstenot modulārās profesionālās izglītības programmas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

27.pants. Izglītojamo uzņemšana profesionālās izglītības programmās

(1) Profesionālās pamatizglītības un arodizglītības programmās persona tiek uzņemta bez iepriekšējās izglītības ierobežojuma un ne agrāk kā tajā kalendārajā gadā, kurā tai apīt 15 gadi.

(2) Profesionālās vidējās izglītības programmās persona tiek uzņemta pēc vispārējās pamatizglītības vai profesionālās pamatizglītības ieguves.

(3) Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmās persona tiek uzņemta pēc vispārējās vidējās izglītības vai profesionālās vidējās izglītības ieguves.

(4) Uzņemšana profesionālās pilnveides izglītības programmās netiek reglamentēta.

(5) Kārtību, kādā darbinieki (praktikanti) apgūst profesionālās izglītības programmas, nosaka šis likums, likums "Par amatniecību" un citi normatīvie akti.

(6) Profesionālās tālākizglītības programmās, kuru apguve dod iespēju iegūt otro profesionālās kvalifikācijas līmeni, persona tiek uzņemta bez iepriekšējās izglītības ierobežojuma.

(7) Profesionālās tālākizglītības programmās, kuru apguve dod iespēju iegūt trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni, persona tiek uzņemta pēc arodizglītības vai vidējās izglītības ieguves.

(8) Profesionālās tālākizglītības programmās, kuru apguve dod iespēju iegūt ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni un kuras tiek īstenotas koledžā vai augstskolā, persona tiek uzņemta, ja tai ir vismaz pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība.

(9) Prasības uzņemšanai izglītības programmā, kuras apguve dod iespēju iegūt pirmo profesionālās kvalifikācijas līmeni, vai prasības uzņemšanai profesionālās ievirzes izglītības programmā nosaka attiecīgā izglītības programma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. un 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

28.pants. Profesionālās izglītības programmu īstenošana

(1) Profesionālās izglītības ieguves formas ir šādas:

- 1) klātie, tai skaitā darba vidē balstītas mācības;
- 2) neklātie;
- 3) pašizglītība;
- 4) *(izslēgts ar 22.06.2017. likumu).*

(2) Profesionālās izglītības programmas īstenošanas ilgums klātienē profesionālās izglītības iestādēs ir šāds:

- 1) profesionālās pamatizglītības ieguves ilgums — ne vairāk kā divi gadi (ar pedagoģisko korekciju un programmās izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem — ne vairāk kā trīs gadi);
- 2) arodizglītības ieguves ilgums — ne vairāk kā trīs gadi;

3) profesionālās vidējās izglītības ieguves ilgums pēc pamatizglītības ieguves — trīs līdz četri gadi, pēc arodizglītības ieguves — viens līdz divi gadi;

4) pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības ieguves ilgums — divi līdz trīs gadi.

(3) Mācību slodze nedēļā vienā profesionālās izglītības programmā nedrīkst pārsniegt:

1) izglītojamajiem līdz 18 gadu vecumam — 36 mācību stundas;

2) izglītojamajiem, sākot ar 18 gadu vecumu, — 40 mācību stundas.

(4) Mācību stundas ilgums ir no 40 līdz 45 minūtēm, un to nosaka izglītības iestādes vadītājs.

(5) Profesionālās tālākizglītības programma ietver ne mazāk kā 30 procentus no valsts arodizglītības vai valsts profesionālās vidējās izglītības standartā noteiktā obligātā profesionālā satura apjoma.

(6) Profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītības ieguves ilgumu un izglītības saturu nosaka attiecīgā izglītības programma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006., 19.04.2012., 23.04.2015. un 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

29.pants. Profesionālās izglītības programmas apguves noslēguma pārbaudījumi

(1) Profesionālās izglītības programmas apguvi noslēdz kvalifikācijas eksāmeni un citi valsts profesionālās izglītības standartā noteiktie valsts noslēguma pārbaudījumi.

(2) Izglītojamajam, kurš bez pamatizglītības ir uzsācis profesionālās pamatizglītības vai arodizglītības programmas apguvi, jānodrošina arī pedagoģiskā korekcija un pēc noslēguma pārbaudījumu nokārtošanas papildus jāizsniedz izglītības dokuments par vispārējās pamatizglītības ieguvu.

(3) Ministru kabinets apstiprina profesionālo kvalifikāciju sarakstu, kuras iegūstot kārtojami centralizētie profesionālās kvalifikācijas eksāmeni.

(4) Centralizētie profesionālās kvalifikācijas eksāmeni atbilstoši profesionālās izglītības standarta prasībām tiek kārtoti akreditētās profesionālās izglītības iestādēs vai akreditētos eksaminācijas centros. Profesionālās izglītības iestādes un eksaminācijas centri kvalifikācijas eksāmenu norisi organizē sadarbībā ar profesionālās izglītības atbalsta iestādēm, nozaru ministrijām un profesionālajām organizācijām. Eksaminācijas centri akreditējami Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001. un 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

29.¹ pants. Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšana

(1) Profesionālās kompetences novērtēšana notiek, ņemot vērā attiecīgā profesijas standarta prasības.

(2) Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu var deleģēt akreditētai izglītības iestādei vai akreditētam eksaminācijas centram.

(3) Kārtību, kādā novērtē ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenci, nosaka Ministru kabinets.

(10.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010. Pirmā un otrā daļa stājas spēkā 01.01.2011. Sk. Pārejas noteikumu 12.punktu)

30.pants. Profesionālās izglītības programmu licencēšana, profesionālās izglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācija un reģistrācija

(1) Profesionālās izglītības programmas licencējamas un profesionālās izglītības iestādes reģistrējamas un akreditējamas Izglītības likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Izglītības iestāde ir tiesīga īstenot tikai licencētas profesionālās izglītības programmas.

(3) Profesionālās izglītības programmas akreditācijā vērtē profesionālās izglītības programmas īstenošanas kvalitāti. Izglītības iestādei, kura īsteno akreditētu profesionālās izglītības programmu, ir tiesības izsniegt valsts atzītu profesionālo izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinošu dokumentu.

(4) Pirmā un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas akreditē Augstskolu likumā noteiktajā kārtībā.

(5) Profesionālās izglītības programmas, izņemot profesionālās pilnveides, profesionālās ievirzes un neformālās izglītības programmas, akreditējamās Izglītības likumā noteiktajā kārtībā.

(6) Akreditētas pašvaldību un privātās profesionālās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestādes ir tiesīgas likumā noteiktajā kārtībā pretendēt uz valsts finansējumu profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošanai.

(7) Lēmumu par profesionālās izglītības programmu akreditāciju pieņem sešu mēnešu laikā no attiecīga iesnieguma iesniegšanas dienas. Lēmumu par tādu profesionālās tālākizglītības programmu akreditāciju, kuru īstenošanas ilgums ir līdz vienam gadam, pieņem triju mēnešu laikā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006. un 07.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2007.)

VI nodaļa

Profesionālās izglītības finansēšana

31.pants. Profesionālās izglītības programmu un iestāžu finansēšana

(1) Profesionālās izglītības iestāžu finansēšanas kārtību nosaka šis likums, Izglītības likums un citi normatīvie akti un attiecīgās profesionālās izglītības iestādes nolikums.

(2) Izglītības un zinātnes ministrija un nozaru ministrijas var noteikt valsts finansēto vietu skaitu izglītības iestāžu akreditētajās profesionālās izglītības programmās.

(2¹) Profesionālās izglītības iestāde, kura ieguvusi profesionālās izglītības kompetences centra statusu, saņem valsts budžeta finansējumu reģionālā vai nozares metodiskā centra, pedagogu tālākizglītības centra un ārpus formālās izglītības sistēmas iegūtās profesionālās kompetences novērtēšanas funkciju veikšanai.

(2²) Valsts finansējumu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai ir tiesības saņemt akreditētai profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādei, kuras mācību treniņu grupas atbilst noteiktiem rezultativitātes kritērijiem sportā, kā arī nosacījumiem attiecībā uz audzēkņu skaitu un vecumu. Rezultativitātes kritērijus sportā un nosacījumus attiecībā uz audzēkņu skaitu un vecumu nosaka Ministru kabinets.

(2³) Valsts finansējumu profesionālās ievirzes mākslas vai mūzikas izglītības programmu īstenošanai ir tiesības saņemt akreditētai izglītības iestādei, kura nodrošina noteikta minimālā audzēkņu skaita izglītošanu izglītības iestādēs īstenojamās profesionālās ievirzes izglītības programmās mākslā vai mūzikā. Izglītojamo minimālo audzēkņu skaitu profesionālās ievirzes izglītības programmās mākslā vai mūzikā nosaka Ministru kabinets.

(3) Centralizēto profesionālo kvalifikācijas noslēguma eksāmenu izmaksas un citas ar profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu saistītās izmaksas sedz no to iestāžu finanšu līdzekļiem, kurās izglītojamais apgūst attiecīgo profesionālās izglītības programmu.

(4) Profesionālās izglītības un profesionālās kvalifikācijas ieguvī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā no valsts budžeta sedz:

1) izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, ja viņi atrodas speciālās izglītības vai sociālās un pedagogiskās korekcijas iestādē;

2) notiesātajiem, ja viņi atrodas brīvības atņemšanas vietā.

(5) Privātajās profesionālās izglītības iestādēs maksu par profesionālās izglītības un profesionālās kvalifikācijas ieguvī nosaka to dibinātāji.

(6) Izglītojamais var apdrošināt pret nelaimes gadījumiem mācību prakses laikā. Ministru kabinets nosaka profesionālās kvalifikācijas, kuras iegūstot izglītojamie obligāti apdrošināmi pret nelaimes gadījumiem mācību prakses laikā, kā arī apdrošinājuma summas minimālo apmēru. Ar apdrošināšanu saistītos izdevumus sedz izglītības iestāde, kurā izglītojamais apgūst attiecīgo izglītības programmu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.07.2001., 21.09.2006., 10.06.2010., 16.12.2010., 15.12.2011. un 22.12.2016. likumu, kas stājas spēkā 06.01.2017.)

32.pants.

(Izslēgts ar 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

33.pants. Profesionālās izglītības iestāžu un izglītības atbalsta iestāžu materiālie līdzekļi

(1) Profesionālās izglītības iestāžu materiālo līdzekļu veidošanu un izmantošanu nosaka Izglītības likums.

(2) Ja valsts profesionālās izglītības iestāde izvietota valsts nekustamajā īpašumā, šis īpašums ierakstāms zemesgrāmatā uz valsts vārda tās ministrijas personā, kuras padotībā ir attiecīgā izglītības iestāde, ja Ministru kabinets nav noteicis citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 18.pants stājas spēkā 2004.gada 1.janvārī.

2. Izglītojamajiem, kas uzsākuši arodizglītības vai vidējās speciālās izglītības programmu apguvi pirms šā likuma spēkā stāšanās, izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai iesniedz dokumentus pēc noslēguma pārbaudījumu nokārtošanas izsniedz kārtībā, kāda bija spēkā līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

3. Valsts profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības iestādēm līdz akreditācijai, bet ne vēlāk kā līdz 2004.gada 1.septembrim ir tiesības izsniegt profesionālo izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentus atbilstoši šā likuma 6. panta nosacījumiem un organizēt centralizētos kvalifikācijas eksāmenus.

(05.07.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2001.)

4. Valsts profesionālās izglītības iestādes dibinātāja pienākumus likuma 15.panta pirmajā daļā, 25.panta otrajā daļā un 29.panta ceturtajā daļā minētajos gadījumos veic Izglītības un zinātnes ministrija vai cita ministrija, kuras padotībā nodota profesionālās izglītības iestāde.

(05.07.2001. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

5. Neakreditētas privātās profesionālās izglītības iestādes līdz to akreditācijai, bet ne vēlāk kā līdz 2003.gada 1.janvārim ir tiesīgas pretendēt uz likuma 30.panta sestajā daļā paredzēto valsts finansējumu.

(05.07.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2001.)

6. Šā likuma 1.panta 2.¹ punktā eksaminācijas centriem noteiktās tiesības izsniegt profesionālās kvalifikācijas apliecināšanu stājas spēkā 2007.gada 1.janvārī.

(21.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

7. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.janvārim izdara grozījumus šā likuma 7.panta 5.punktā minētajos noteikumos un līdz 2007.gada 1.martam izdod 7.panta 9. un 10.punktā minētos noteikumus.

(21.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

8. Profesionālās izglītības administrācijas funkcijas veic Profesionālās izglītības centrs līdz brīdim, kamēr Ministru

kabinets izdara nepieciešamos grozījumus iestādes darbību regulējošos normatīvajos aktos. Šie grozījumi izdarāmi līdz 2006.gada 31.decembrim.

(21.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

9. Šā likuma 24.pants stājas spēkā 2007.gada 1.septembrī. Ministru kabinets līdz 2007.gada 31.augustam apstiprina Izglītības un zinātnes ministrijas iesniegtos profesiju standartu projektus.

(21.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

10. Līdz 2007.gada 31.augustam Ministru kabineta noteiktie profesiju standarti ir spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim.

(21.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2006.)

11. Saskaņā ar šo likumu valsts un pašvaldību institūcijās noteikto atlīdzību (darba samaksu, prēmijas, naudas balvas, pabalstus u.c.) 2009.gadā nosaka atbilstoši likumam "Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā".

(12.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

12. Šā likuma 29.¹ panta pirmā un otrā daļa stājas spēkā 2011.gada 1.janvārī.

(10.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

13. Ministru kabinets līdz 2010.gada 31.decembrim izdod šā likuma 29.¹ panta trešajā daļā paredzētos noteikumus.

(10.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

14. Grozījumi šā likuma 31.panta sestajā daļā par izglītojamo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem mācību prakses laikā stājas spēkā 2011.gada 1.septembrī.

(10.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

15. Ministru kabinets līdz 2011.gada 31.augustam izdod šā likuma 31.panta sestajā daļā paredzētos noteikumus par izglītojamo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem mācību prakses laikā.

(10.06.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2010.)

16. Ministru kabinets līdz 2011.gada 28.februārim izdod šā likuma 7.panta 11.punktā minētos noteikumus.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

17. Ministru kabinets līdz 2011.gada 31.maijam izdod šā likuma 7.panta 12.punktā minētos noteikumus.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

18. 2012.gadā valsts un pašvaldību dibināto izglītības iestāžu pedagogiem nemaksā prēmijas, bet pedagogus materiāli stimulē un pabalstus viņiem izmaksā saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu.

(15.12.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2012.)

19. Ministru kabinets līdz 2012.gada 1.septembrim nodrošina Alsviķu profesionālās skolas, Apguldes arodividusskolas, Barkavas arodividusskolas, Cīravas arodividusskolas, Daugavpils Tirdzniecības skolas, Ērgļu arodividusskolas, Jaungulbenes arodividusskolas, Rankas arodividusskolas, Skrundas arodividusskolas, Zaļenieku arodividusskolas, Daugavpils Valsts tehnikuma, Ogres Valsts tehnikuma, Priekuļu un Jāņmuižas Valsts tehnikuma, Rīgas Tirdzniecības tehnikuma un Smiltenes Valsts tehnikuma — profesionālās vidusskolas nosaukuma atbilstību šā likuma 16.panta un Izglītības likuma 26.panta noteikumiem.

(19.04.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.05.2012.)

20. 2013.gadā valsts un pašvaldību dibināto izglītības iestāžu pedagogiem atlaišanas pabalstu izmaksā saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu.

(15.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

21. Ministru kabinets līdz 2015.gada 30.novembrim izdod šā likuma 7.panta 14. un 15.punktā minētos noteikumus un līdz 2015.gada 31.decembrim — 7.panta 2.punktā minētos noteikumus.

(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

22. Līdz šo pārejas noteikumu 21.punktā paredzēto Ministru kabineta noteikumu par profesijas standarta, profesionālās kvalifikācijas prasību (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu) un nozares kvalifikāciju struktūras izstrādes kārtību izdošanai, bet ne vēlāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 27.februāra noteikumi Nr.149 "Profesiju standartu izstrādes kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(23.04.2015. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

23. Ministru kabinets līdz 2015.gada 30.jūnijam izdod šā likuma 15.¹ panta 1.¹ daļā minētos noteikumus par kritērijiem profesionālās izglītības kompetences centra statusa iegūšanai mākslas, mūzikas vai dejas jomā.

(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

24. Šā likuma 5.panta jaunā redakcija (par profesionālās kvalifikācijas līmeņu atbilstību Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņiem) un 25.panta pirmās daļas 5.punkts (par norādi uz profesionālās izglītības programmas līmeni Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā) stājas spēkā vienlaikus ar izglītības likumā izdarītajiem grozījumiem, kuros noteikts regulējums attiecībā uz Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru.

(23.04.2015 likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

25. Šā likuma 6.panta astotā daļa (par Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņa norādīšanu valsts atzītos profesionālo izglītību apliecināšos dokumentos un profesionālo kvalifikāciju apliecināšos dokumentos) stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī.

(23.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.05.2015.)

26. Ministru kabinets līdz 2017. gada 31. jūlijam izdod šā likuma 7. panta 2.¹ punktā minētos noteikumus.

(22.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.2017.)

Likums Saeimā pieņemts 1999.gada 10.jūnijā.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1999.gada 30.jūnijā